

FORUM

28 Aralık Perşembe 2006

İŞ DÜNYASININ EN BÜYÜK ŞİKAYETİ KAYIT DIŞI İÇİN TEK ÇARE ÇÖPE ATILAN YASA

'Nereden Buldun Yasası'na geri dönmeliyiz

Kayıt dışılığın önlenmesi için 'Nereden Buldun'un bir an önce uygulanmasının şart olduğunu belirten İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, konuyla ilgili altyapının da hazır olduğunu söylüyor

Özgür ORAN / İstihbarat
oaran@forumgazetesi.com

Geçmişte Zekeriya Temizel döneminde kamuoyunda 'Nereden buldun' olarak bilinen yasanın tekrar uygulamaya konulması gerektiğini belirten İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMMO) Başkanı Yahya Arıkan, yasa için gereken alt yapının hazır olduğunu ifade ederek gelişmiş ülkelerde olduğu gibi beyaz bir sayfa açılması koşuluyla bu çağdaş uygulamaya bir an önce dönüşümü gerektiğini vurguluyor.

Harcamalar yakın takipte

Maliye Bakanlığı'nın 2004 yılında uygulamaya aldığı VEDOP 1 ve VEDOP 2 projeleri ile tüm vatandaşların kredi kartından, araç-ev alım satımına kadar bütün hareketlerini elektronik ortamda izleyebildiğini belirten Arıkan, "Bu projeler sayesinde Maliye Bakanlığı şu anda Türkiye'nin en büyük bilgi ve veri ambarına sahip. Yani bakanlık tüm bilançoları, mükellefler ile ilgili tüm bilgileri, aklınıza gelebiliyorsa elektronik ortamda görebiliyor. Dolayısıyla geçmişte Zekeriya Temizel döneminde uygulanan 'Nereden buldun' yasasının yeniden yürürlüğe konul-

masıyla Türkiye'nin en büyük sorunu olan kayıtdışılığın önüne geçilebilir" diyor.

Vatandaş ve devlet zararda

Çalışanların bu yıl son kez fiş toplayacak olmasının hem çalışanlar hem de devlet açısından kayba neden olabileceğini belirten Yahya Arıkan, eskiden çalışanların topladıkları fiş ve belgeler sonucunda yıl sonunda bir maaş kadar ikramiye aldıklarını, ancak Türkiye'de çalışanların yüzde 90'ının ücretlerini net ücret üzerinden alması dolayısıyla bu haklarından mahrum olacaklarını ifade ediyor:

"Örneğin bin YTL ücret aldığınızı varsayalım, bununla ilgili vergi ve sigorta yükümlülüklerini sigorta ödemekteydi. Yani prim ya da sigorta prim oranları arttığında bu artış çalışandan kesilmemekteydi, işveren tarafından alınmaktaydı. Dolayısıyla işveren bin YTL aldığı net ücrete bakıyordu. Asgari geçim indirimi getirilip, muafiyet işverene vergisel bir avantaj sağlıyor. Bu çalışanın cebine girmeyecek."

5 milyar YTL vergi kaybı olur

Hükümetin IMF'nin baskıları sonucu çalışanlara vergi iadesi ödenmesinden 500 milyon YTL'lik tasarruf elde etmeyi planladığını ancak vatandaşın vergi iadesinden

aile bütçelerine giren paraların yok olduğunu gördükçe fiş ve fatura toplamaktan vazgeçeceğini hatırlatan İSMMMO Başkanı, pazarlıkların artacağını ve hesaplamalarına göre 100 milyar YTL'lik vergi iadesi için toplanan fatura miktarının yüzde 25 azalması sonucunda devletin 5 milyar YTL vergi kaybının olacağını kaydediyor.

Türkiye'nin en önemli sorunun kayıtdışı ekonomisi olduğuna dikkat çeken Arıkan, "Kayıt dışı ekonomiyi artıracak ve bütçe açıkları yaratacak için dolaylı vergilere yüklemeye devam edecekler. Yüzde 30 olan dolaysız vergi oranı daha aşağılara inecek" diyor.

Asgari ücret vergi dışı kalmalı

Asgari ücretin vergi dışı bırakılması gerektiğinin de altını çizen Arıkan, Türkiye'de brüt ücret kavramının olmaması nedeniyle çalışanların yüzde 45'inin asgari ücret üzerinden gösterildiğini ve bu yükün işveren tarafından karşılandığını ifade ediyor. Arıkan, "Türkiye'nin önündeki en büyük engel eğer işsizlik ise işsizliğin önündeki en büyük engel de vergi ve sigorta yükleri. Bu yük ne kadar hafiflerse işverenlerin de yatırım yönündeki eğilimleri artacaktır. O nedenle asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını istiyoruz" diye konuşuyor.

Yahya Arıkan

'Sosyal güvenlik yeni hükümete bırakılmalı'

Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiği için hükümet tarafından Temmuz 2007'ye ertelenen yasa tasarsına değerlendirildi. Arıkan, dünyanın hiçbir yerinde emeklilerden prim alınmadığını belirtiyor. Arıkan, "Emekli olmuş, primini ödemiş insanlar ticaret hayatına devam edince zaten vergisini ödeyecektir. Sosyal güvenliğe bu anlamda bir destekleme primi mantıklı değil. Bence Türkiye'nin geleceğini ilgilendiren bu çok önemli konu 1 yıl ertelenmeliydi. Seçimden sonra yeni hükümet eleştirileri göz önüne alarak konuyu tekrar gündeme getirerek yoluna devam etmelidir. Yoksa 6 ay erteleme ile bu sorunlar aşılamayacaktır çünkü seçim nedeniyle menfaat grupları işi içine girecek ve bu durum Türkiye'nin aleyhine olacaktır" diyor.